

บทความวิจัย (Research Article)

การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข
เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตร สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ

A DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL BASED-ON HAPPINESS LEARNING APPROACH TO ENHANCE THE KALYANAMITTA FOR STUDENTS TEACHER RAJABHAT UNIVERSITY

Received: August 6, 2019

Revised: October 7, 2019

Accepted: October 11, 2019

สุธาสิณี ศรีวิชัย^{1*} และวาริรัตน์ แก้วอุไร²

Suthasinee Srevichai^{1*} and Wareerat Kaewurai²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

^{1,2}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: Suthasinee.sre@crru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขเพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข การวิจัยดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่ายโดยการสุ่ม คือ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขเพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏและคู่มือการใช้ 2) แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตร 3) แบบสังเกตพฤติกรรม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข พบว่า

1.1 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน ตอนที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอนโดยมีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การใช้ประสาทสัมผัสที่หลากหลายในการรับรู้ ขั้นที่ 2 การคิดใคร่ครวญหาเหตุผล ขั้นที่ 3 การเปรียบเทียบข้อเหมือน-แตกต่าง หรือข้อดี-ไม่ดี ขั้นที่ 4 การทดลองพิสูจน์ตามที่คาดคะเนไว้ ขั้นที่ 5 การสรุปเนื้อหาและสรุปหลักการ ขั้นที่ 6 การนำไปใช้ในสถานการณ์จริง ขั้นที่ 7 การปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น ผลตอนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้เป็นการนำรูปแบบไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีคู่มือการนำรูปแบบไปใช้ ตอนที่ 4 ผลที่เกิดกับผู้เรียน ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.2 ดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ที่พัฒนาขึ้นมีค่าเท่ากับ 0.748

2. ผลการใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข พบว่า

2.1 การแสดงออกพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตรอยู่ในระดับมาก

2.2 ความเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษา ก่อนเรียนอยู่ในระดับมาก หลังเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกัน พบว่า หลังเรียนรู้ด้วยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน การเรียนรู้อย่างมีความสุข ความเป็นกัลยาณมิตร

Abstract

The purpose of this research was to develop an instructional model based on Happiness Learning Approach to enhance the Kalyanamitta for students teacher, Rajabhat University. The specific purpose of this research were 1) to construct an instructional model based on Happiness Learning Approach and study its quality, and 2) to implement an instructional model based on Happiness Learning Approach and study its result. The research methodology was divided into 2 steps: 1) constructing an instructional model based on Happiness Learning Approach and studying its quality, and 2) implementing an instructional model based on Happiness Learning Approach and study its result. The sample was the 3rd year students who enrolled in the 2nd semester of the 2017 academic year at the Faculty of Education, Chiangrai Rajabhat University, drawn by simple random sampling. Research instruments include: 1) an instructional model based on Happiness Learning Approach to enhance the Kalyanamitta for students teacher, Rajabhat University and guidebook, 2) evaluation form, and 3) observation form. The data were statistically analyzed using the percentage, mean, standard deviation, and t-test dependent sample. The results of the research were as follows;

1. The results and the quality of the instructional model found;

1.1 The instructional model based on Happiness Learning Approach consisted of 4 parts: Part 1 an orientation of the model. Part 2 the structure of the model which has 7 steps: 1) the use of various sense in perception, 2) the analyzing and reasoning, 3) the comparison between same and difference or good and bad, 4) the experiment as expected, 5) the content and concept summary, 6) the authentic implementation, and 7) the improvement and development. Part 3 the implementation of the model to the target group with the teacher's guidebook, and Part 4 the impacts on the learners. The model was verified by the experts was rated a high level.

1.2 The effectiveness index of the instructional model based on Happiness Learning Approach to enhance the Kalyanamitta for students teacher, Rajabhat University is equal to 0.748.

2. Results of the instructional model implementation were as follows;

2.1 The students' behavior of Kalyanamitta during learning with the instructional model based on Happiness Learning Approach was at high level ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.81).

2.2 The Kalyanamitta of the students' before learning was at high level and after learning was highest and when compared them found that the Kalyanamitta after learning through the instructional model was higher than before learning at the .01 level of statistical significance.

Keywords: Instructional Model, Happiness Learning Approach, Kalyanamitta

บทนำ

สภาพสังคมในปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก การแข่งขันกันในสังคมมีเพิ่มมากขึ้น จนส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนทั้งทาง ด้านดีและด้านไม่ดี ประกอบกับสภาพความเสื่อมโทรมของสังคมในหลายด้านที่ปรากฏให้เห็นจากสื่อเสมอมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาการคิดเกมส์ ปัญหายาเสพติด ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ รวมถึงการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาต่างๆ ตลอดจนถึงการฆ่าตัวตายที่ปรากฏตามข่าวในปัจจุบัน หากไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านี้ได้ ปัญหาจะเกิดการสั่งสมและทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ก็จะมีส่งผลให้พัฒนาการด้านการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนด้อยลงและมีปัญหาทางด้านอารมณ์ เกิดความวิตกกังวล ขาดความเชื่อมั่นในตนเองได้ บุคคลที่จะช่วยคลี่คลายปัญหาดังกล่าวของเยาวชน นอกจากบุคคลภายในครอบครัวแล้วยังรวมถึง “ครู” ซึ่งนอกจากมีหน้าที่ในการสอนให้ความรู้ ความเข้าใจตามเนื้อหาจากหลักสูตรแล้ว ครูยังต้องมีความพร้อมในการให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ให้ความรัก ความหวังดีต่อศิษย์ เพื่อให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้ตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของแต่ละคนให้ได้มากที่สุด

จากความสำคัญของครู ครูที่มีคุณสมบัติในการอบรมสั่งสอนเด็กนักเรียน ครูจะต้องมีความเอื้อเฟื้อ เกื้อกูล มีน้ำใจ มีความปรารถนาดี คอยชี้แนะในสิ่งที่ถูกที่ควร ช่วยเหลือให้เกิดความดีงาม เกิดความรู้ ความเจริญและความสุขสมบูรณ์ โดยที่ไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ซึ่งสอดคล้องกับ “กัลยาณมิตร” ของครูในฐานะกัลยาณมิตรของศิษย์ ตามหลัก

พุทธศาสนา (Tangchitsomkit, 2013, pp. 156-159) ประกอบด้วย 1) ปิโย หมายถึง ความน่ารัก 2) ครุ หมายถึง ความน่าเคารพ 3) ภาวนีโย หมายถึง ความน่ายกย่อง 4) วัตตา หมายถึง การรู้จักพูด 5) วจนกขโม หมายถึง ความอดทน ต่อถ้อยคำ 6) คัมภีร์จกถกถึง กัจจตา หมายถึง การถ่ายทอด และ 7) โนจัญฐานเน นियोชเย หมายถึง การไม่ชักนำไปในทางที่เสื่อมเสีย ความเป็นกัลยาณมิตรจึงเป็นลักษณะที่สำคัญของผู้ที่จะประกอบวิชาชีพครู เนื่องจากผู้ปกครองที่นำบุตรหลาน มาฝากฝังให้ได้เล่าเรียน มีความรู้และยังคาดหวังไปถึงการที่จะได้เจอครูที่ดี ความเป็นกัลยาณมิตรแก่ลูกศิษย์ มีความเมตตา กรุณา เอาใจใส่นักเรียน เป็นที่ปรึกษาที่ดี เสียสละ รู้จักให้อภัย วางตัวได้เหมาะสม มีความยุติธรรม มีใจเป็นกลาง เป็นแบบอย่างที่ดี พูดจาสุภาพ ควบคุมอารมณ์ได้ พยายามสอนนักเรียนให้เข้าใจ และไม่มัววุ่นวายมูขมูข จากที่กล่าว มาแล้วนั้นแสดงให้เห็นว่าสังคมมีความต้องการครูที่มีความเป็นกัลยาณมิตร กล่าวคือ ต้องการครูที่มีความเมตตา ความกรุณา ความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีน้ำใจ มีความปรารถนาดี คอยชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้อง ควร ช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดความดี งาม เกิดความรู้ ความเจริญและความสุขสมบูรณ์โดยที่ไม่หวังผลตอบแทนใดๆ อีกทั้งยังเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติ ตนในด้านการพัฒนาตนเองและควบคุมไปกับหน้าที่ในการสอนตามหลักสูตรอีกด้วย กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการ ผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) ซึ่งเป็นโครงการผลิตครูใหม่ตามแนวการปฏิรูปการศึกษา โดยเป้าหมาย คือ การได้ครูที่มีความเชี่ยวชาญทางวิชาการและวิชาชีพ ความเป็นกัลยาณมิตร มีความรักและศรัทธาใน วิชาชีพครู (Ministry of Education, 2003, pp. 18-19) โดยมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันหลักในการผลิตครู ได้มีการพัฒนา หลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการผลิตครูตามแนวการปฏิรูปการศึกษา โดยในหลักสูตรได้ระบุ คุณลักษณะ ของบัณฑิตที่จะเป็นครูที่ดีไว้ว่า ต้องมีความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน และที่สำคัญต้องมีคุณสมบัติของ ความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันการพัฒนาส่งเสริมนักศึกษาครูให้เป็นผู้มีความเป็นกัลยาณมิตรสามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตามธรรมชาติของนักศึกษา การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้เห็น การจัดกิจกรรมแนะแนว และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้ เต็มศักยภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ความสามารถของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและเกิดความรักในสิ่งที่กำลังเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนมีความสุขและเมื่อมี ความสุขก็จะมีพลังเสริมในสมองทำให้มีความสุข ซึ่งจะเพิ่มกระบวนการเรียนรู้ในสมอง กระบวนการเรียนรู้ที่มี ความสุข สนุกสนาน ประทับใจผู้เรียน มีเรื่องอารมณ์ (ด้านบวก) เข้ามาเกี่ยวข้อง กิจกรรมเน้นการลงมือกระทำทำให้ ผู้เรียนจำได้และสนุกที่จะได้เรียนรู้หรือผู้เรียนมีความคิดในทางบวกต่อสิ่งที่กำลังเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนจำได้และสนุกที่ จะได้เรียนรู้มากขึ้น ทำนองเดียวกับกับผลการวิจัยของ Thita, et al. (2016, pp. 143-163) ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกสามารถพัฒนา ความสุขในการเรียนของผู้เรียนได้จริง ซึ่งตรงกับ Khuanrum (2002, p. 10) “การเรียนรู้อย่างมีความสุข” เป็นรากฐาน สำคัญของการทำให้ผู้เรียนคิดเป็น เกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งการเรียนรู้มีความสุขเป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้ โดยตัวผู้เรียนเองมีความสุขในการรับความรู้นั้น

ซึ่งเป็นส่วนเสริมสร้างศักยภาพสมองของผู้เรียนทำให้สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการทำงานของสมอง เปลี่ยนแปลงวิธีการคิดแก้ปัญหา คิวคิดวิเคราะห์ พัฒนา ความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้ เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ประมาท ดำรงชีวิตอย่างคนที่คิดถึงประโยชน์ของสังคมส่วนรวมและประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นคนที่มีความสุขในการที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ผู้เรียนทุกคน มีความคิดสร้างสรรค์และความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ได้ ดังนั้นความเป็นกัลยาณมิตรเป็นลักษณะ ที่น่าเป็นและมีส่วนเกี่ยวข้องในการประกอบวิชาชีพครูอย่างชัดเจน เนื่องจากกัลยาณมิตรไม่จำกัดว่าจำเป็นต้องแสดงกับเพื่อนเท่านั้น แต่ยังหมายถึงบุคคลผู้ที่อยู่แวดล้อมรอบๆ ตัวด้วยเช่นกัน ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องใกล้ชิดกับผู้เรียนที่ตนเองเป็นผู้ดูแลอยู่แล้ว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความเป็นกัลยาณมิตรเพื่อใช้ในการประกอบวิชาชีพได้อย่างดีและราบรื่น กอปรด้วยการเรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้โดยที่ตัวผู้เรียนเองมีความสุขในการรับความรู้นั้น ดังนั้นประสบการณ์ที่ครูผู้สอนจัดขึ้น ผู้เรียนจะต้องได้รับความสนุกสนาน ตื่นเต้น เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขควบคู่ไปกับการเรียนเนื้อหาตามหลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนชอบที่จะเรียนรู้และเห็นคุณค่าในวิชาชีพครู

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความจำเป็นของความเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาในวิชาชีพครู จึงได้มุ่งที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีความหวังว่านักศึกษาจะมีลักษณะความเป็นกัลยาณมิตรเพิ่มขึ้น ทั้งด้านความรู้และความเข้าใจเนื้อหา และการฝึกปฏิบัติ อันเป็นผลทำให้เกิดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สู่การเป็นครูที่มีคุณภาพ เป็นครูดี ครูเก่งและมีความสามารถในการพัฒนาตนเอง พัฒนาศาสตร์ รวมทั้งตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาและสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าให้กับสังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย
 - 1.1 เพื่อสร้างและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข
 - 1.2 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย
 - 2.1 เพื่อศึกษาความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตร

2.2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งขั้นตอนดำเนินงานตามกรอบวิธีวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย

1. การสร้างและประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน แนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข และแนวทางการพัฒนาความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุขเพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดประสงค์ สารเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

1.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักการสำคัญรวมถึงขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนอย่างมีความสุขของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) การใช้ประสาทสัมผัสที่หลากหลายในการรับรู้ 2) การคิดใคร่ครวญหาเหตุผล 3) การเปรียบเทียบข้อเหมือน-ข้อแตกต่าง หรือข้อดี-ไม่ดี 4) การทดลองหาข้อพิสูจน์ 5) การสรุปเนื้อหาและสรุปหลักการ 6) การนำไปใช้ในสถานการณ์จริง 7) การปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

1.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตร เพื่อสังเคราะห์ลักษณะของความเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาครู มี 7 ประการ ประกอบด้วย 1) ความน่ารักหรือเป็นที่รัก 2) ความน่าเคารพ 3) ความน่ายกย่อง 4) การรู้จักพูด 5) การอดทนต่อถ้อยคำ 6) ความสามารถในการถ่ายทอด และ 7) การไม่ชักนำไปในทางเสื่อมเสีย

1.4 วิเคราะห์กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ศึกษารายละเอียดรายวิชา การบริหารจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เลือกใช้หน่วยที่ 5 การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่งในหน่วยนี้มีเนื้อหาที่เอื้อต่อการเกิดความเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาครูเป็นอย่างยิ่ง ใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

1.5 ดำเนินการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขเพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียน

การสอนที่สังเคราะห์ที่ได้มาจัดเรียงลำดับ จากนั้นเชื่อมโยงสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้ อย่างมีความสุขที่ได้จากการสังเคราะห์กับองค์ประกอบรูปแบบการเรียนการสอน และคู่มือการใช้รูปแบบ

1.6 สังเคราะห์วิธีการวัดและประเมินพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษา เพื่อกำหนด เกณฑ์การวัดและประเมินความเป็นกัลยาณมิตร

1.7 ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนและคู่มือการนำไปใช้ โดยผ่านการ พิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมตามหลักการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบ และโครงสร้างของรูปแบบ และตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้องของ แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรก่อนและหลังเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนและคู่มือการนำไปใช้มีคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การทบทวนประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริม ความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.1 ทดลองใช้รูปแบบเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ โดยนำรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การเรียนรู้อย่างมีความสุขและคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมา ปรับปรุงแก้ไขนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 21 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเพื่อตรวจสอบดูว่า รูปแบบ การเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีความเป็นไปได้สามารถนำไปใช้ได้ พบว่า การจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติได้จริง และการนำแบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรและแบบสังเกตพฤติกรรมไป ทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบวัด โดยมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ อยู่ที่ 0.748

2.2 ผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนและคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยจัดทำ เป็นเอกสารที่สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมี ความสุข เพื่อส่งเสริมกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ดำเนินการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย คู่มือ การใช้รูปแบบการเรียนการสอน แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรและแบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างจัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษา สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 โดยการเลือกอย่างง่าย การจับสลาก จำนวน 23 คน โดยดำเนินการเก็บข้อมูลความเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษา ก่อนเรียน โดยให้นักศึกษาประเมินตนเองด้วยแบบประเมิน ความเป็นกัลยาณมิตร แล้วจึงดำเนินการทดลอง โดยจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในหน่วยการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศใน ชั้นเรียน ใช้เวลา 3 วัน 5 ครั้ง ครั้งละ 4 ชั่วโมง รวมเป็นเวลา 20 ชั่วโมง โดยแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอนจะใช้ขั้นตอน ในการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขทั้ง 7 ขั้นตอน และระหว่างดำเนินการจัดการเรียนการสอนตาม

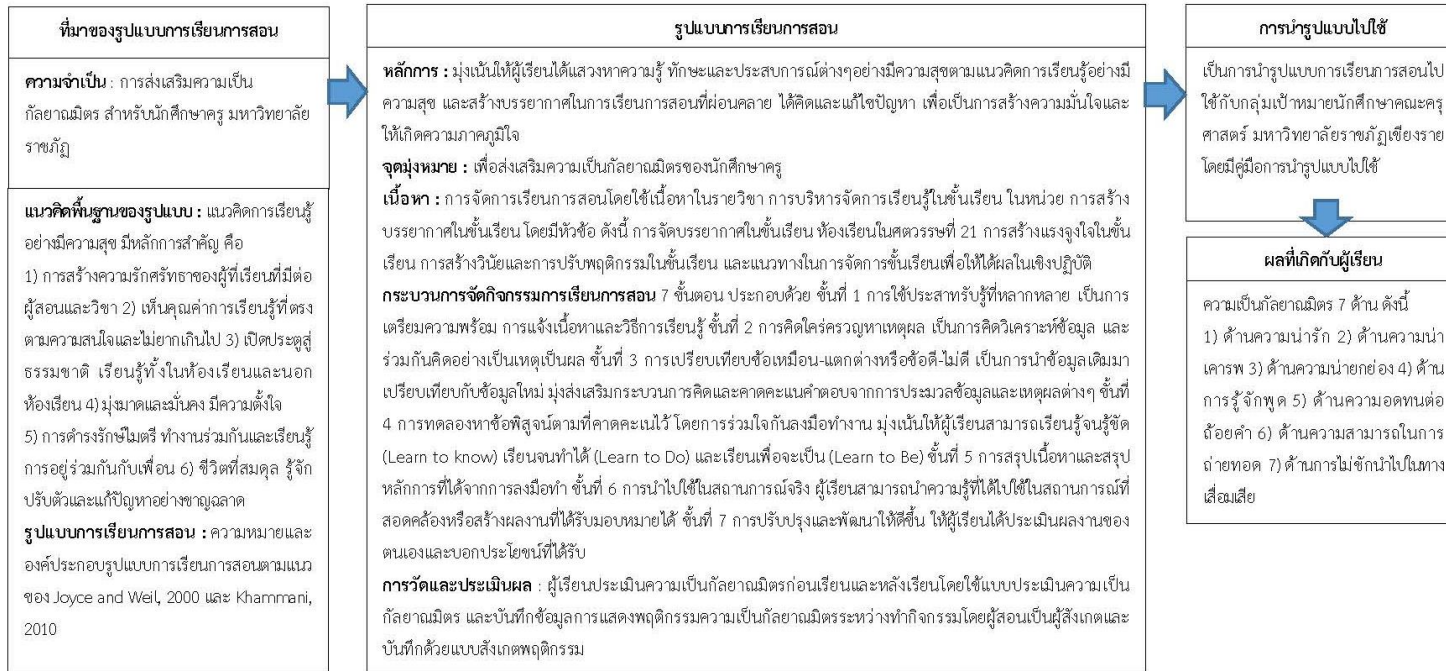
รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข มีการเก็บข้อมูลบันทึกการแสดงผลพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างเรียนทั้ง 7 ด้าน จำนวน 3 ครั้ง ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรม พบว่า การแสดงผลพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อสิ้นสุดการทดลองให้นักศึกษาประเมินตนเองด้วยแบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรซึ่งเป็นชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่า t-test โดยภาพรวมนักศึกษามีความเป็นกัลยาณมิตรสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีข้อสรุปดังต่อไปนี้

1. ผลการสร้างและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ

1.1 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีรายละเอียดของรูปแบบ ดังนี้ ตอนที่ 1 ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน ตอนที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอน คือ องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตร สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอน 3) เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอน 4) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5) การวัดและประเมินผล ตอนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ เป็นการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายโดยมีคู่มือการนำรูปแบบไปใช้ ตอนที่ 4 ผลที่เกิดกับผู้เรียน ซึ่งผลการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครูมีลักษณะ ดังนี้

ภาพ 1 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตร สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ

1.2 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตร สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.57$)

1.3 คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตร สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตอนที่ 1 คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวมผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93, S.D. = 0.17$) และตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98, S.D. = 0.03$)

1.4 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตร สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.748 ซึ่งแสดงว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นช่วยทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้จริง สามารถพัฒนาความเป็นกัลยาณมิตรคิดเป็นร้อยละ 74.80

2. ผลการใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตร สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.1 ความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยผู้สอนเป็นผู้เก็บข้อมูลการแสดงออกพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตรทั้ง 7 ด้าน จำนวน 3 ครั้ง ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรม พบว่า ความเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.19, S.D. = 0.81$) โดยรวมครั้งที่ 1 อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26, S.D. = 0.39$) รวมครั้งที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59, S.D. = 0.46$) และรวมครั้งที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.72, S.D. = 0.31$)

2.2 ความเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.01, S.D. = 0.57$) และหลังเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.68, S.D. = 0.40$) สรุปได้ว่านักศึกษาที่ได้รับพัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขมีความเป็นกัลยาณมิตรสูงขึ้นในทุกด้าน และเมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่า t-test โดยภาพรวมนักศึกษามีความเป็นกัลยาณมิตรสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขเพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ผลการสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของ Joyce and Weil (2009); Khammani (2010) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับวิธีการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้ 1) ที่มาของรูปแบบ

การเรียนการสอน ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน 2) รูปแบบการเรียนการสอน คือ องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตร สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอน 3) เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอน 4) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kusolsong and Sittisomboon (2017, pp. 114-130) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิด สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้องค์ประกอบสำคัญเป็น 5 องค์ประกอบ เช่นเดียวกับผลการประเมินความเหมาะสม พบว่าอยู่ในระดับมาก และผลประเมินการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิดอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบดังกล่าวเหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนได้จริง 3) การนำรูปแบบไปใช้ เป็นการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายโดยมีคู่มือการนำไปใช้ 4) ผลที่เกิดกับผู้เรียน โดยทั้ง 4 ส่วนที่กล่าวมานั้น จึงทำให้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมานั้นได้ถูกนำเสนอหลักการที่เป็นระบบ ชัดเจนและน่าเชื่อถือ โดยการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผล พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.748 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ ไม่ต่ำกว่า 0.50 จึงถือว่ารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขมีประสิทธิผล สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริงสามารถพัฒนาความเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาได้จริง ทำนองเดียวกับผลวิจัยของ Thita, et al. (2016, pp. 143-163) ที่พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.70008 คิดเป็นร้อยละ 70.08 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขเป็นผลมาจากการค้นคว้าศึกษาแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขที่มีกระบวนการสร้างความสุขมาจากหลักการสร้างความรักและศรัทธา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมถึงหลักชีวิตสมดุลที่ทำให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง รู้จักปรับตัวและรู้วิธีการแก้ปัญหาอย่างชาญฉลาด

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า

2.1 ความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข จำนวน 3 ครั้ง ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรม พบว่า ครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26 อยู่ในระดับน้อย ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 อยู่ในระดับมากที่สุด และครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ทำนองเดียวกับผลการวิจัยของ Rattanawimol, et al. (2015, pp. 179-192) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยผู้วิจัยจำลอง ร่วมกับวงสนทนาแห่งความไว้วางใจ เพื่อส่งเสริมความสุขในการเรียนสำหรับนิสิตพยาบาล พบว่า ความสุขในการเรียนของนิสิตระหว่างเรียนมีความสุขครบองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน และเมื่อนำผลความเป็นกัลยาณมิตรทั้งหมด 3 ครั้ง มารวมกัน พบว่า ผลรวม

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 อยู่ในระดับมาก น่าจะเกิดจากผู้เรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้ อย่างมีความสุขจึงทำให้มีความเป็นกัลยาณมิตรเพิ่มขึ้นในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน 7 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนได้ประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยมีการเรียนบนพื้นฐานแห่ง ความรัก โดยมีการสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน การให้กำลังใจและให้โอกาส บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ การส่งเสริม ความสนใจและสร้างความผูกพัน การเรียนรู้บนพื้นฐานแห่งความรักและความศรัทธาของผู้เรียนที่มีต่อผู้สอนและวิชา นั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญ ทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนจะเริ่มบทเรียนที่ใกล้เคียงกับบริบทของ ผู้เรียนให้มากที่สุด รวมถึงผู้สอนต้องช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับเพื่อนให้มากที่สุด เพื่อเป็นการสร้าง ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียน ช่วยเหลือในการทำงานของกลุ่ม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.2 ความเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การเรียนรู้อย่างมีความสุขก่อนเรียนอยู่ในระดับมาก และหลังเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ทำนองเดียวกับผลวิจัยของ Khiaolueang, et al. (2013, pp. 1-13) ที่ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบการสะท้อนคิดเพื่อสร้างเสริม ความสามารถในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมทางการพยาบาลสำหรับนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัด การเรียนรู้ตามรูปแบบมีพฤติกรรมสะท้อนคิดอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรก่อนเรียนและหลัง เรียน ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขที่พัฒนาขึ้น พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมทางการพยาบาล หลังเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากรูปแบบ การเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุขมีกระบวนการสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิด ความเป็นกัลยาณมิตร ดังนี้

ขั้นที่ 1 การใช้ประสาทสัมผัสรับรู้ที่หลากหลาย ในขั้นนี้จะเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะทำ กิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ สนุกไม่น่าเบื่อ และมีการแจ้งเนื้อหาที่จะสอนและวิธีการรับรู้ มีการเชื่อมโยงความรู้ เดิมเข้าสู่ความรู้ใหม่ ผลจากการทำกิจกรรมพบว่า การที่นักศึกษาได้ทำกิจกรรมกับเพื่อน มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีตาม หลักการสร้างความรักและศรัทธาให้เกิดขึ้นระหว่างการทำกิจกรรม เป็นการส่งเสริมให้เกิดความเป็นกัลยาณมิตรด้าน ความน่ารักและน่าเคารพระหว่างผู้เรียนได้

ขั้นที่ 2 การคิดใคร่ครวญหาเหตุผล โดยผู้สอนจะมีสถานการณ์หรือประเด็นให้ผู้เรียนได้ร่วมระดม สมองกับสมาชิกในกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลว่าสถานการณ์ที่กำหนดมีประเด็นสำคัญอย่างไร โดยกิจกรรมต้องมีการศึกษาและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอยู่ตลอดเวลา จากหลักการและกิจกรรมนี้สามารถพัฒนาความเป็นกัลยาณมิตรด้านการการรู้จักพูด ในการนำเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการอดทนต่อถ้อยคำเมื่อมีสมาชิกรับเสนอในเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกันตน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความเป็นกัลยาณมิตรในด้านการรู้จักพูด ด้านความสามารถในการถ่ายทอด

ขั้นที่ 3 การเปรียบเทียบข้อเหมือน-แตกต่าง หรือข้อดี-ไม่ดี โดยผู้สอนมีการเสนอสถานการณ์ใหม่ และให้ผู้เรียนเปรียบเทียบกับสถานการณ์เดิมหรือความรู้เดิมที่ร่วมกันสรุปในขั้นตอนที่ 2 และทำการคาดคะเนคำตอบ อย่างมีหลักการและเหตุผล ทุกขั้นตอนมุ่งส่งเสริมกระบวนการคิดในแนวต่างๆ ของผู้เรียน รวมทั้งความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์จากการประมวลข้อมูลและเหตุผลต่างๆ คิดปัญหาอย่างมีระบบ ซึ่งผลการทดลองสามารถทดลอง พบว่า

กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำงาน ผู้เรียนได้มีการนำเสนอความรู้ใหม่ๆ ของตนเองให้เพื่อได้รับฟัง และเปลี่ยนความคิด และรับฟังเพื่อนอย่างตั้งใจ และรับฟังกันมากขึ้น ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนา ความเป็นกัลยาณมิตรในด้านการรู้จักพูด ด้านความน่ายกย่องได้

ขั้นที่ 4 การทดลองหาข้อพิสูจน์ตามที่คาดคะเนไว้ ผู้เรียนจะทำการทดลองหาข้อพิสูจน์ตามที่ได้ คาดคะเนไว้ โดยมีการศึกษาใบงานหรือใบกิจกรรมเพื่อการหาคำตอบที่ถูกต้องและมีการนำเสนอผลงาน มีการดำเนิน กิจกรรมหลากหลาย เป็นกิจกรรมที่สร้างความท้าทายและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้ปฏิบัติจริง และมีการใช้สื่อที่เร้าให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดไว้อย่างชัดเจน คือ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนจนรู้ซัด (Learn to Know) เรียนจนทำได้ (Learn to Do) และเรียนเพื่อจะเป็น (Learn to Be) ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนา ความเป็นกัลยาณมิตรในด้านการรู้จักพูด ด้านความสามารถในการถ่ายทอด

ขั้นที่ 5 การสรุปเนื้อหาและสรุปหลักการที่ควรจะเป็นในขั้นนี้ ผู้เรียนจะร่วมสรุปความรู้ที่ได้จาก กิจกรรมและสรุปหลักการที่ควรจะเป็นที่ได้จากเนื้อหาต่างๆ โดยมีการใช้ภาษาที่ใช้นุ่มนวลให้กำลังใจ เป็นไปในเชิง สร้างสรรค์ และทุกคนมีสิทธิ์เรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความเป็นกัลยาณมิตร ในด้านการรู้จักพูด ด้านความสามารถในการถ่ายทอด

ขั้นที่ 6 การนำไปใช้ในสถานการณ์จริง ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์ที่สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อม หรือการสร้างผลงาน/ชิ้นงานที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนตามกิจกรรมที่มอบหมายต่อผู้สอนและเพื่อน หน้าที่เรียน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความเป็นกัลยาณมิตรในด้านการรู้จักพูด ด้านไม่ชักนำไปในทาง เสื่อมเสีย ด้านความสามารถในการถ่ายทอด

ขั้นที่ 7 การปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น ผู้เรียนได้สะท้อนผลการทำกิจกรรมของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับหลักของการใช้ชีวิตที่สมดุล ผู้เรียนได้รู้ถึงความสามารถของตนเอง และสามารถให้ข้อเสนอแนะที่ดีต่อ เพื่อนร่วมชั้นได้ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความเป็นกัลยาณมิตรในด้านการรู้จักพูด ด้านความสามารถ ในการถ่ายทอด ด้านความน่าเคารพ ด้านความน่ายกย่อง

นอกจากนี้ ยังใช้หลักการสร้างความรักความศรัทธาระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับ ผู้เรียน จึงเป็นเหตุให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้แบบมีความสุข การทำกิจกรรมเป็นไปอย่างเอื้ออาทร ร่วมแรงร่วมใจใน การทำงาน ส่งผลทำให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าในการเรียนรู้ ตลอดจนจนเป็นการสร้างนิสัยที่ดีให้ผู้เรียนเกิดการมุ่งมั่นใน การทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความเป็นกัลยาณมิตรที่สูงขึ้น ทำนอง เดียวกับงานวิจัยของ Eryilmaz (2015, pp. 17-32) ที่เสนอว่าระดับความสุข ความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากการเรียนรู้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ สามารถอธิบายได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนตาม แนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตร สำหรับนักศึกษาคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภูเก็ต ผู้วิจัยได้ พัฒนาสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความเป็นกัลยาณมิตรทั้ง 7 ด้านได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ในการกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความสุข ปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง ได้แก่ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการทำงานเป็นทีม การสร้างข้อตกลงเชิงบวกที่มาจากความร่วมมือของผู้เรียน การมีปฏิสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อเสริมความรู้สึกมีพลังใจในการเรียนและเรียนรู้ที่มีความสุขยิ่งขึ้น

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานอย่างมีอิสระหลากหลายวิธีการขึ้นอยู่กับความถนัด สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างการทำงานกับสมาชิกในกลุ่ม ฝึกให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ แก้ไขปัญหา และนำเสนอผลระดมความคิดที่ได้ รวมถึงผู้สอนควรจัดเตรียมด้านสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ แนะนำแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

1.3 ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พักผ่อนนอกเวลา โดยการที่ผู้สอนไปถึงห้องก่อนเวลาหรือออกจากห้องเรียนช้ากว่าปกติ ประมาณ 10-15 นาที จะทำให้ผู้เรียนที่มีข้อสงสัยแต่ไม่กล้าซักถามในขณะที่เรียนมีโอกาสได้ซักถามพูดคุย จะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาลงมือใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ เพื่อส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาในกลุ่มอื่น หรือนรายวิชาชีพครูอื่น โดยการนำกระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาและศึกษาผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อไป

2.2 ควรทำการศึกษาลงมือใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาศักยภาพด้านอื่นของผู้เรียน

References

- Erylimaz, A. (2015). Positive psychology in the class: The effectiveness of a teaching method based on subjective well-being and engagement increasing activity. *International Journal of Instruction*, 8(2), 17-32.
- Joyce, B., & Weil, M. (2009). *Model of teaching* (8th ed.). Englewood Cliffs, New York: Prentice-Hall.
- Khammani, T. (2010). *Science of teaching: A body of knowledge for effective learning management* (7th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Khiaolueang, D., Kaewurai, W., Hingkanon, P., & Viboonrangsun, S. (2013). The development of the thought reflection learning model to enhance ethical decision-making in nursing for student nurses. *Journal of Education Naresuan University*, 15(4), 1-13. [in Thai]

- Khuanrum, J. (2002). *Learning with a master teacher reform*. Bangkok: Office of the National Education Commission. [in Thai]
- Kusolsong, S., & Sittisomboon, M. (2017). A development of instructional model to enhance meta-cognitive strategies for Rajabhat University students. *Journal of Education Naresuan University*, 19(1), 114-130. [in Thai]
- Ministry of Education. (2003). *National Education Act B.E. 2542 (1999) and Amendments (Second National Education Act B.E. 2545 (2002))*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao. [in Thai]
- Rattanawimol, C., Kaewurai, W., & Hingkanont, P. (2015). The instructional model development focusing on standardized patient with circle of trust to enhance learning happiness for nursing student. *Journal of Nursing and Health*, 9(3), 179-192. [in Thai]
- Tangchitsomkit, W. (2013). *Teaching profession* (3rd ed.) Bangkok: Oadian Store. [in Thai]
- Thita, S., Kaewurai, W., & Chaisanit, P. (2016). A development of an instructional model based on positive psychology approach enhancing the happiness of learning for students of Faculty of Education, Rajabhat University. *Journal of Lampang Rajabhat University*, 5(2), 143-163. [in Thai]